

**Sprawozdanie z pracy
Zespołu Interdyscyplinarnego w Komornikach
za rok 2024**

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Gmina Komorniki podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego.

W związku z obszerną nowelizacją ww. ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), konieczne zostało opracowanie nowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Komorniki. Aby tego dokonać, niezbędne było przeprowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny diagnozy zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Komorniki. Jednym z narzędzi badawczych wykorzystanych przy opracowaniu diagnozy, były przeprowadzone w okresie kwiecień – maj 2024 r., badania ankietowe wśród mieszkańców gminy. Miały one na celu wskazanie poziomu wiedzy badanych mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej, instytucji wsparcia, reakcji na przemoc i satysfakcji z podejmowanych przez gminę działań w tym zakresie.

Podczas sesji w dniu 28.11.2024r. Rada Gminy Komorniki podjęła Uchwałę XII/112/2024 w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Komorniki na lata 2024 – 2030”.

Poniższe sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Komorniki oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Komornikach, za okres od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku.

Działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej koordynuje Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem nr 720/2023 z dnia 19.09.2023r. Wójta Gminy Komorniki. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji:

1. Ośrodka Pomocy Społecznej w Komornikach – 4 osoby
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień – 1 osoba
3. Komisariatu Policji w Komornikach – 1 osoba
4. Szkoły Podstawowej nr 2 w Komornikach – 1 osoba
5. Centrum Medycznego Komorniki w Komornikach – 1 osoba
6. Sądu Rejonowego Grunwald i Jeżyce w Poznaniu – 2 osoby
7. Straży Gminnej w Komornikach – 1 osoba

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Komornikach. Spotkania Zespołu odbywały się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Komornikach, przy ul. Młyńskiej 15, 1 raz na 2 miesiące.

Członkowie Zespołu oraz grup diagnostyczno – pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, za co ustawodawca nie przewidział dodatkowego wynagrodzenia.

W roku 2024r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Komornikach otrzymał dotację celową w wysokości 6000,00 zł na dofinansowanie zadania własnego z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, polegającego na dofinansowaniu funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, w tym na obsłudze organizacyjno- technicznej i finansowej zespołu. Celem dotacji jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podniesienie jakości i sprawności funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego. Przyznane środki finansowe zostały przeznaczone na zakup materiałów i sprzętu biurowego.

Zespół podejmował działania mające na celu integrowanie i koordynowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym budowanie współpracy pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w Komornikach.

Od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło **88 formularzy „Niebieska Karta – A”**, sporządzonych przez przedstawicieli następujących uprawnionych podmiotów.

Liczba „Niebieskich Kart” przekazanych do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego	
Podmioty uprawnione do założenia „Niebieskich Kart”	Liczba „Niebieskich Kart”
Ośrodek Pomocy Społecznej	18
Policja	47
Oświata	15
Ochrona Zdrowia	7
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1
Łącznie	88

W roku 2024 funkcjonowało **108** procedur „Niebieskie Karty”, z czego **20** procedur kontynuowano z roku 2023, a **88** wszczęto w roku 2024.

Zamknięcie procedur NK nastąpiło w przypadku **70 spraw**, z czego:

- **46** sprawy z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej;
- **24** spraw z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań.

Poniższa tabela przedstawia liczbę „Niebieskich Kart” przekazanych Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego przez poszczególne instytucje, na przestrzeni **od 2012r. do 2024 r.**

Podmioty, które przekazały „Niebieskie Karty”	Liczba Niebieskich Kart												
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	28	19	31	48	40	49	38	47	44	52	68	59	88
OPS	8	5	4	8	7	7	10	7	6	11	9	5	18
Policja	18	12	23	35	32	37	25	30	37	34	49	47	47
Oświata	1	2	4	3	1	5	3	8	0	6	10	6	15
GKRPA	0	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	1
Ochrona Zdrowia	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	7

Z analizy ilości prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty” zaobserwować można, iż w tym okresie na terenie Gminy Komorniki problem zdiagnozowanej przemocy domowej zwiększa się z roku na rok. Można zaobserwować, że **w roku 2024 było zdecydowane nasilenie zjawiska.**

W minionym roku działania w ramach Zespołu zwiększyły swoją intensywność, szczególnie, że coraz więcej mieszkańców ma świadomość, iż jest to komórka przeznaczona do walki z przemocą domową. Coraz więcej zgłoszeń napływa ze środowiska, ludzie wykazują coraz częściej postawę odpowiedzialności obywatelskiej i empatycznie podchodzą do sytuacji chociażby podejrzenia przemocy domowej.

Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej, oprócz szeregu innych zmian wprowadziła możliwość powołania grupy diagnostyczno – pomocowej i dokonania wstępnej diagnozy, w sytuacji, gdy „osoba z zewnątrz”/świadek zgłasza, iż w danym środowisku rodzinnym może dochodzić do przemocy domowej. Działania pracownika socjalnego i dzielnicowego wchodzących obligatoryjnie w skład powyższej grupy, na etapie wstępnym są de facto zbliżone do działań w sytuacjach, gdy jest już wszczęta procedura „Niebieskie Karty”. W ubiegłym roku do tutejszego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **11** takich zgłoszeń, z czego po wnikliwej diagnozie sytuacji rodzinnej, w **1** przypadku potwierdzono podejrzenie stosowania przemocy domowej i uruchomiono procedurę „Niebieskie Karty”. Natomiast w **10** środowiskach nie potwierdziły się informacje i odstąpiono od dalszych działań.

W związku z wszczęciem procedur „Niebieskie Karty”, do pracy w danej rodzinie, jak już wyżej wspomniano, powoływane są grupy diagnostyczno – pomocowe, w skład których wchodzi specjaliści różnych instytucji pomocowych. Skład grup diagnostyczno – pomocowych jest zróżnicowany i uzależniony od problematyki występującej w danej rodzinie. Specjaliści zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem

przemocy w indywidualnych przypadkach, według procedury „Niebieskie Karty”. Tworzą indywidualne plany działania dla poszczególnych rodzin, w oparciu, o które podejmują działania w ramach swoich kompetencji.

W roku 2024 pracowało **108** grup diagnostyczno - pomocowych, które miały **408 spotkań**. Grupy diagnostyczno - pomocowe objęły swoimi działaniami **102 rodziny**, w tym **303 osób**.

Liczba osób doświadczających przemocy domowej	Dzieci	107
	Kobiety	68
	Mężczyźni	16
	Ogółem	191

Liczba osób wskazanych jako stosujące przemoc domową	Kobiety	23
	Mężczyźni	89
	Ogółem	112

Poniżej zostaną przedstawione działania podejmowane w 2024r. przez Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno - pomocowe.

Formy i rodzaj wsparcia i pomocy udzielonej osobom doznającym przemocy domowej.

1. Wsparcie osób doznających przemocy domowej i świadków przemocy – poradnictwo i edukacja	1. Liczba: - osób, którym udzielono wsparcia - 191 - wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty – C” - 71 - poradnictwo psychologiczne – 160 - poradnictwa pedagogiczne - 57 - poradnictwo medyczne - 2 - poradnictwo prawne - 29 - poradnictwo socjalne - 136 - poradnictwo zawodowe i rodzinne – 109
2. Objęcie pomocą i monitoringiem dzieci będących członkami rodzin z problemem przemocy domowej	2. Liczba dzieci - 107
3. Zapewnienie dziecku doznającemu przemocy domowej ochrony poprzez umieszczenie go u innej osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej	3. Liczba ochronionych dzieci - 3

4. Wnioskowanie do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację małoletniego dziecka	4. Liczba złożonych wniosków – 64
5. Objęcie rodzin dodatkowym wsparciem w ramach asystentury rodziny	5. Liczba rodzin - 4
6. Pomoc w poprawie sytuacji ekonomiczno – społecznej	6. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy finansowej i rzeczowej – 6
7. Pomoc i edukacja osób starszych, co do umiejętności radzenia sobie w sytuacji przemocy domowej, której doświadczają ze strony opiekunów oraz korzystania z istniejących już form pomocy, a także uregulowań prawno-socjalnych	7. Liczba osób starszych objętych wsparciem – 5
8. Cykliczne wizyty w miejscu zamieszkania rodzin	8. Liczba wizyt w środowisku – 349
9. Cykliczne rozmowy telefoniczne z członkami rodzin	9. Liczba rozmów – 462
10. Dokumentowanie podejmowanych działań wobec rodzin	10. Liczba sporządzonych notatek urzędowych – 913

Edukacja osób stosujących przemoc domowej w zakresie konsekwencji stosowania przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy.

1. Rozmowy z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy domowej w ramach pracy grup diagnostyczno-pomocowych wraz z wypełnieniem formularza” Niebieskie Karty – D”	1. Liczba: - przeprowadzonych rozmów - 135 - wypełnionych formularzy” Niebieskie Karty – D” – 75
2. Motywowanie do wzięcia udziału w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych	2. Liczba osób – 28
3. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych/psychologiczno-terapeutycznych	3. Liczba wydanych skierowań – 3
4. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym	4. Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu wykroczenia – 3
5. Zgłaszanie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w celu objęcia procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego	5. Liczba skierowanych wniosków – 24

Diagnozowania zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Komorniki.

1. Gromadzenie danych i sporządzanie statystyk - przygotowanie sprawozdań z wykonanych zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej 2. Analiza przez pracowników socjalnych wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemocy domowej 3. Dokonanie diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej 4. Diagnozowanie w trakcie wywiadów środowiskowych, zgłoszeń osobistych, telefonicznych, sytuacji związanych z osobami starszymi będących zagrożonymi lub doznającymi przemocy domowej 5. Badanie skuteczności pomocy udzielonej ofiarom przemocy 6. Przeprowadzenie badań ankietowych mieszkańców gminy w aspekcie przemocy	1. Liczba sporządzonych sprawozdań - 3 2. Liczba wywiadów środowiskowych, w których ujawniono przemoc – 0 3. Liczba - powołanych Grup D-P – 11 - protokołów o braku zasadności wszczęcia procedury NK - 10 - wszczętych procedur NK- 1 4. Liczba zdiagnozowanych sytuacji przemocowych wobec osób starszych – 2 5. Liczba: - osób korzystających z indywidualnej terapii psychologicznej – 20 - rodzin, w których ustała przemoc - 46 6. Liczba - przeprowadzonych badań ankietowych – 1 - respondentów - 302
--	---

Podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy społeczności lokalnej w zakresie identyfikowania przemocy domowej.

1. Zamieszczanie publikacji i materiałów w prasie lokalnej i na stronach internetowych 2. Opracowanie i wydrukowanie ulotki informacyjnej o dostępnych formach wsparcia, w tym poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego 3. Zorganizowanie podczas „Targów Seniora” punktu informacyjno – konsultacyjnego mającego na celu szerzenie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej	1. Liczba zamieszczonych artykułów i apeli – 2 2. Liczba ulotek - 400 sztuk
--	---

4. Prowadzenie edukacji służącej wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców poprzez wdrożenie projektu warsztatów „Szkóły dla Rodziców i Wychowawców”, - część I w terminie od lutego 2024r. do kwietnia 2024r. - część I w terminie od października 2024r. do grudnia 2024r.	4. Liczba: - warsztatów – 10 spotkań po 4 h dydaktyczne - osób biorących udział w warsztatach – 14 - warsztatów – 10 spotkań po 4 h dydaktyczne - osób biorących udział w warsztatach - 12
--	--

Podnoszenie poziomu wiedzy i rozwijanie umiejętności osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

1. Udział w szkoleniach, warsztatach i konferencjach (m.in.): - Obowiązkowe szkolenie dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych zrealizowane zgodnie z art. 9a ust. 5a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - „Pomoc dziecku krzywdzonemu” - nowe procedury reagowania na przemoc wobec dziecka „Niebieskie Karty” w kontekście pracy z rodziną w obszarze pomocy psychologicznej i interwencji - Cykl seminariów „Kompendium wiedzy nt. przeciwdziałania przemocy domowej 2024” - Konferencja „Kiedy rodzice się rozstają. Prawa dziecka – prawa człowieka” - Konferencja warsztatowa „Możliwości mediacji w pracy pracowników socjalnych” - Wprowadzenie do Porozumienia bez Przemocy Marshalla Rosenberga: „Ja – zrozumieć siebie” - „Rola stylów przywiązania i zdolności regulacji emocji osób w rodzinie w przeciwdziałaniu przemocy domowej – perspektywa asystentów rodziny” - „Pierwszy kontakt i wspieranie osoby doznającej przemocy domowej” - „Metodyczne działanie asystenta z rodziną w sytuacji okołorozwodowej” - „Zasady i techniki pracy z klientem niewspółpracującym” - „Dobry start – praca środowiskowa z kobietami w ciąży i rodzicami niemowlęcia”	1. Liczba uczestników: - 2 - 5 uczestników - 6 uczestników - 1 uczestnik - 2 uczestników - 3 uczestników - 1 uczestnik - 2 uczestników - 1 uczestnik - 1 uczestnik
2. Udział w cyklicznych spotkaniach superwizyjnych prowadzonych przez certyfikowanego superwizora pracy socjalnej	2. Liczba: - spotkań – 11 - uczestników - 9

Tak jak już wcześniej zauważono, należy jeszcze raz podkreślić, iż działania w ramach Zespołu, a przede wszystkim grup diagnostyczno – pomocowych zwiększyły swoją intensywność, co służyć ma ochronie osób zagrożonych przemocą domową. Obecnie członkowie grup diagnostyczno – pomocowych po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” są zobowiązani do prowadzenia monitoringu w rodzinach, w których dotychczas funkcjonowała procedura. W ubiegłym roku członkowie grup diagnostyczno – pomocowych prowadzili działania monitorujące w **66** środowiskach rodzinnych. Działania te polegały w szczególności na analizie i ocenie sytuacji osób, wobec których była prowadzona procedura „Niebieskie Karty”, składaniu wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa w związku z zakończoną procedurą, poradnictwie i udzielaniu wsparcia.

Monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu procedury NK.

1. Cykliczne wizyty w miejscu zamieszkania rodzin	1. Liczba wizyt w środowisku – 87
2. Cykliczne rozmowy telefoniczne z członkami rodzin	2. Liczba rozmów – 215
3. Cykliczne rozmowy przedstawicieli oświaty z małoletnimi	3. Liczba rozmów – 39
4. Dokumentowanie podejmowanych działań wobec rodzin	4. Liczba: - sporządzonych notatek urzędowych, opinii - 339 - protokołów o zakończeniu monitoringu w rodzinie - 15 - ponownego wystąpienia przemocy i wpływu formularza „Niebieskie Karty-A” w rodzinie objętej monitoringiem – 1

Realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny działania były zgodne z założeniami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie „Rodzina wolna od przemocy” na lata 2021 – 2025 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Komorniki na lata 2024 – 2030. Program promuje ideę zdrowo funkcjonującej rodziny. Zmierza do przeciwdziałania dysfunkcji rodziny i poprawy jakości życia rodzin Gminy Komorniki, poprzez rozwój ich aktywności własnej w procesie przeciwstawiania się i uwalniania od przemocy domowej.